

Nro.

40.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKÓW
W LWOWIE.

Dnia 17go Maja 1794.

Gazety XXXVIII.

AUSTRYA.

Z Wiednia d. 10, Kwietnia.

Wyszedeł tutaj w tych dniach następniący Uniwersał: Już wprowadzie na mocy najwyższego nadwornego Dekretu dnia 17. powszechnie oznaymiono: iż z powodu niedawno wybuchnionych w Polsce niepokoiów wywóz wszelkiej broni: t. i. flint, szabel, prochu, salitry,

R 2

1

i tego wszystkiego, co tylko jest, i nazywać się zwykło potrzebą wojny, ze wszystkich Państw dziedzicznych do Polski powstaniem zajętey całkiem jest zakazany. Dla uprzątnienia atoli wszelkich w tey uierze wątpliwości na mocy naywyższego nadwornego Dekretu pod 28. p. m. wypadłego daley czyni się wiadomo: iż pod wyrażonym zakazem rozumieją się także kofy, i sierpy, równie iako wszelkie żelazne narzędzia, z których tam broń robiona bydź może.

Co się zaś innych towarów tycze, temi iak dotąd podług wydanych w tey materyi zarządzeń wzajemnie handlować wolno, a zatem wywóz ich i do Polski broniony bydź nie ma. W Wiedniu d. 7. Maja 1794.

Stany Xięstw Troppau i Jägerndorff równie iako też Stany Cieszyńskie dobrowolnie się oświadczyły, iż patryotycznym zrzeczeniem się obligacyi eraryalnych na pożyczki wojenne na ich dobra wypadające Cesarzowi Jmci dobrowolny podarunek na wydatki wojenne ofiarują, za co im naywyższe ukontentowanie i wdzięczność przez Gubernium oznaymiono.

Wiadomości z Krakowa pod 3. Ma-
ja donoszą: że tego dnia tam *Te Deum*
śpiewano, i całe miasto illuminowano
częścią dla rocznicy Konstytucyi 3 Ma-
ja, częścią z powodu nadeszłej z Litwy
nocy poprzedzającej wiadomości: że i
tam w Miastach *Wilnie, Grodnie, i Brze-
ściu* powstanie wybuchnęło, i woyska
moskiewskie częścią wycięte, częścią w
niewolę zabrane, a cała ich artylerya
zdobyta została.

POLSKA.

Relacya o powstaniu w Polfcze w
nadworney Berlińskiej Gazecie pod d.
29. Kwietnia umieszczona tak się koń-
czy:

„ Wszystkie teraz się w Polfcze
znaydujące Pruskie woyska liczą do
30,000 ludzi. Wszelakoż z Prus wscho-
dnych i zachodnich, niemniej iako też
ze Szłońska wiele już Regimentów ma-
szernie, aby Insurgentów prosto koło
Krakowa ścigały. W przód niż w War-
szawie powstanie wybuchnęło, nie pusz-
czali moskale Wisłą żadnego zbożem na-
ładowanego statku, ale wszystkie zatrzy-
mali dla uprowidowania własnego W
ogol.

ogólności przez całą wiosnę ani połowy tyle iak innych czałów zboża i drzewa z wyższej Polski do Gdańska, Torunia i Elbinga nie przeprowadzono, a tego zapewne nie inna jest przyczyna, iak tylko wybuchnione niepokoie. W Warszawie mieli Malkontenci 300. a podług innych doniesień 600. armat znaleść. W Prusiech południowych naywiększą panuje spokoyność. Ponieważ *Madaliński* ztamąd jest rodem, i szczycił się, że w wielkiem zostaie porozumieniu z tamiecznymi obywatelami; dla tego różnych obywatelów iako podeyrzanych areztowano, lecz po upłynieniu kilku dni wszystkich znowu wypuszczono, iednego tylko wyjąwszy. *Dzierżanowski*go Majora Polskiego, który iako areztant do fortecy *Gradden* odestany został. Pospolstwo w całych Prusiech południowych na stronę *Madalińskiego* naymniejszego rozruchu nierozpoczęto, i iego wzywania do powłzeczego powstania, które osobliwie w *Rawie* dosyć były natarczywe, tam i po innych mieyscach żadnego zgoła skutku niesprawiły.

Listy z Litwy od ludzi wiary godnych donoszą o dwóch następujących akcyach *Półkownika Regimentu Ogińskiego, Czechowicza.*

• Dnia

Dnia 30. Kwietnia pomieniony Półkownik atakowany od 2000. blisko Moskálów pod *Zyrowicami* niedaleko *Słomima* pobił ich tak dalece, że do kilkuset legło na placu, a w niewolę się dostało z Półkownikiem i ośmiu Oficerami 140. ludzi, armat zaś pięć i jednę chorągiew zdobył.

Tenże dnia 3. t. m. pod *Skomdyczamid* własną swoją wsią przez Moskálów pierwey spaloną 1200 ludzi już mając znowu atakowany rozdzieliwizy się na trzy dywizye, nayprzód do 200. Moskálów na placu położył, potem zaś na błota ich zapędziwszy, i już to z komenderowanemi dywizyami, już zbraniami z pobliskich wsi chłopami na ukrytą w lesie zasauzkę napędziwszy zdobytemi w poprzedzającej akcji armatami do 400 położył, a do 300. wraz z ranionymi wziął w niewolę. Na to gdy sukurs Moskiewski do 4000 ludzi wynoszący nadeszedł, cofnął się o mil sześć pod *Lidę*, i tam złączywszy się z pomniejszą komendą, jednymi osadził zameczek mały, a z drugimi stanął w polu niedalekoż tego zameczku.

W obydwóch tych akcyach stracił Półkownik *Czechowicz* do 300. między którymi są: *Kapitan Czernik* i dwaj Po-

Porucznicy bracia *Rostaccy*, i *Choraży*
Czechowicz.

WŁOCHY.

Pismo z *Turynu* pod 23 Kwietnia zawiera w sobie następującą relację o przedsięwzięciach francuzkiej armii we Włoszech wczasie terażniejszey Kampanii.

Kampania w krsiu naszym z iedney i drugiey strony silnie już jest rozpoczęta. Dnia 6. Kwietnia 6000. Francuzów attakowało naszych przy górze *Cenis* dla opanowania przechodu, ale waleczność naszych oparła się im tak, że więcey iak 400. zostało na placu, a około 300. ranionych zginęło w śniegu, reszta zaś uciekła. Jednakże Jenerał Francuzki chcąc raczey zginąć niż uciekać, znalazł swój grób na górze *Ramassa*.

Tegoż dnia inna kolumna nieprzyiacielska posunęła się ku *Saorgio*, a lubo była licznieysza niż nasze tameczne woysko, przecież przezorność Jenerałów i waleczność woysk naszych zniszczyła ich zamiary. Zamek tylko *Torquin* opanuszony od woysk Piemontskich dostał się w ręce nieprzyiacielskie. Francuzi obrocili się ku *Colle Ardente*; lecz i tam

waleczny znaleźli opor. Podobnego zaś oporu niezdolał uskutečnić Kray *Oneglia*. Francuzi w 10,000 ludzi przebrawszy się przez Kray *Genueński* ze dwóch stron atakowali pomienione miasto. Komendant *Margraf di Montifeno* 500. tylko ludzi mający ustąpić zaraz musiał ze stratą.

Francuzi d. 9. wtargnęli do *Oneglia* po wyjściu z tamtąd garnizonu i wielkiej części mieszkańców. Korsarze u portu będący zapalili, ile tylko na prędce mogli swoich okrętów, a sami się czolnami salwowali, iak powiadaią, do Flotty Angielskiej przy *Korsyce*. *Lorano* zaraz było wzięte. Nato woyska nasze iak nayspędzey pospieszyły ku *Saorgio* Hrabstwu *Oneglia*, i granicom *Sabaudyi*, a oraz woyska Anstryackie z *Lombardy* C. K. zbliżyły się ku granicom *Genueńskim*. Dnia 16. przyszło do nowej bitwy, C. K. Jenerała *Majora Argenteau* we 4,000 w okolicę *Ormea* zbliżonego dla rekognoskowania i osadzenia tamiecznego stanowiska atakowała przemagaiąca potęga. Bitwa była krwawa, i trwała całe 5 godzin; a nareszcie musieli nasi ustąpić większey potędze; niewiemy, iak wielka była nasza i nieprzyacielska strata; tyle tylko jest wiadomo,

ż 2. najznaczniejszych Oficyerów naszych dostało się w niewolę nieprzyjacielską. Generał *Argenteau* pozwolił wojskom swoim w *Bagnasco* wypocząć, i cofnął się potem: aż do *Ceva*. Francuzi postąpiwszy daley, dnia 17go z rana wystawili Oficyera w 60. ludzi do *Ormea*, wzywając to miasto do poddania się, aże było bezbronne, bez odporu się poddało.

Tegoż dnia wzięli nieprzyjaciele *Bagnasco*; obydwie te miejsca poddały się przez Kapitulacyę; którą zobowiązali się Francuzi: Religią, osoby i własność mieszkańców pod tym warunkiem zostawić nie naruszone, izby z kaźdey familii i. człowiek przyjął służbę woiczną francuzką.

Dnia 18. tym samym sposobem wzięli Francuzi *Garefio*. Jenerał *Argenteau* tym czasem, iak tylko było można, oszańcował się, w *Ceva*, i oczekując zbliżających się posiłków, osadził most z przodu postawiony na rzece *Tanero*; ale już dnia 18. widziane było całe korpus Francuzkie przez pagórki niedaleko *Ceva*, przechodzące. Dywizya wojska do bronienia mostu wystawiona musiała się zaraz cofnąć, i Generał *Argenteau* był przymuszony ściągnąć wszystkie wojska, i iedną częścią z nich osadzić zamek *Ceva*, resztą zaś pagórki w tyle położone.

(Dalszy ciąg potém.)